

2007-10-12

02-497-2007

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

Yttrande över IT-standardutredningens betänkande Den osynliga infrastrukturen – om förbättrad samordning av offentlig IT-standardisering (SOU 2007:47)
(N2007/5876/ITP)

Kungl. biblioteket (KB) har anmodats avge yttrande i ovan rubricerade ärende och får med anledning härav framföra följande.

Allmänna synpunkter

Vi stödjer utredarens förslag till att öka användningen av öppna standarder men vill understryka behovet av stöd i olika former för att som myndighet bli bättre på att använda dessa. Exempel på stöd kan vara experthjälp, arbetsmodeller, exempellösningar, en gemensam begreppsmodell, vilket blir inte minst viktigt när myndigheter ska samarbeta på IT-området.

Genom standardiseringen förstärks samarbetet mellan myndigheter inom statlig förvaltning i första hand, men på lång sikt förbättras även informationsflödets kvalitet gentemot andra aktörer.

Vi stödjer utredarens förslag om utökad användning av öppen programvara, och öppna format. Detta ligger även i linje med att flera europeiska EU medlemsländer stödjer användandet av dito. Även kommersiella aktörer tenderar att använda i allt större utsträckning dessa lösningar inbyggda i kommersiella produkter. Användandet av öppen programvara och dokumentformat kan innebära ekonomisk vinst i form av lägre eller inga inköps- och licenskostnader samt ökad konkurrens på supportområdet. Öppna dokumentformat blir en avgörande nyckelfråga gällande långtidsarkivering.

Satsningen på att ge Verva utökad uppdrag och mer resurser uppfattas positivt och vi stödjer Vervas ledande roll i att utveckla gemensamma riktlinjer och specifikationer i IT-standardiseringsarbetet.

Vi noterar att förstärkning av vissa funktioner på IT-området kommer att krävas från myndigheternas sida såsom utbyggd IT-säkerhet och att främja det elektroniska informationsutbytet genom en informationsutbytesansvarig. Det är dock positivt att samtliga myndigheter ska

kartlägga sina informationsutbyten för att möjliggöra en samlad behovsbild till olika gemensamma lösningar. Kostnaden för merarbetet med att definiera standarder bör vara en bråkdel av den vinst man kan erhålla genom tydliga strukturer där ansvarsfrågor, rättsliga synpunkter och informationssäkerhet blir garanterade.

Eftersom det idag saknas entydig lagstiftning på området informations-säkerhet får myndigheterna inom ramen av standardiseringsprocessen tydligare föreskrifter och tillvägagångssätt vilket främjar ett mer medvetet arbete för förbättrad informationssäkerhet och informationskvalité.

Tydliga standarder behövs för interoperabilitet på den tekniska, semantiska, organisatoriska och rättsliga nivån i den egna organisationen, och i samverkan mellan myndigheter för att kunna realisera en samverkande e-förvaltning. Här kan den offentliga sektorn spela en ledande roll i framtiden samt även påverka utvecklingen i den privata sektorn.

Att samordna standardiseringen innebär kostsamma och tidskrävande processer, som är nödvändiga för att uppnå interoperabilitet på olika nivåer. De ekonomiska investeringarna behöver analyseras och komma i linje med den förväntade kostnadsbesparingen.

2. Allmänt om standardisering (sid. 68)

Öppna standarder ska inte vara förenade med några hinder för oberoende nyttjare i fråga om implementering. Ospecificerade metoder som kräver särskild produkt ska inte förekomma.

Bilaga 4 (sid. 439)

Central samordning av bibliotekssektorn för folkbibliotek ligger idag på Statens kulturråd och för forskningsbibliotek på Kungl. biblioteket. Statens kulturråd och Kungl. biblioteket samarbetar gällande vissa gemensamma frågor. Angående ett gemensamt centralt standardiseringsansvar bör detta utredas ytterligare.

I ärendet har riksbibliotekarie Gunnar Sahlin beslutat, efter föredragning av chefen för Teknik och service, Roland Karlsson.

Kungl. biblioteket

Gunnar Sahlin